

دستورالعمل اجرایی نحوه گزارش واریز نقدی وجوه بیش از سقف مقرر

هدف

به منظور مبارزه با پولشویی و جلوگیری از تامین مالی تروریسم و نیز در اجرای موثر آیین نامه اجرائی قانون مبارزه با پولشویی موضوع تصویب نامه شماره ۱۸۱۴۳۴/ت ۴۳۱۸۲ ک مورخ ۱۳۸۸/۹/۱۴ وزیران عضو کارگروه تصویب آیین نامه های مربوط به قانون مبارزه با پولشویی به ویژه ماده ۲۶ آن؛ «دستورالعمل اجرایی نحوه گزارش واریز نقدی وجوه بیش از سقف مقرر» به شرح زیر ابلاغ می شود:

تعاریف

- ماده ۱- در این دستورالعمل، اصطلاحات و عبارات به کار رفته به شرح زیر تعریف می شود:
- ۱-۱- بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران؛
- ۱-۲- موسسه اعتباری: بانک (اعم از بانک ایرانی و شعبه و نمایندگی بانک خارجی مستقر در جمهوری اسلامی ایران)، موسسه اعتباری غیر بانکی، تعاونی اعتبار، صندوق قرض الحسنه، شرکت لیزینگ.
- تبصره: موسسه اعتباری شامل شعبه و نمایندگی مستقر در مناطق آزاد تجاری - صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی جمهوری اسلامی ایران نیز می شود.
- ۱-۳- شناسه ملی اشخاص حقوقی: شماره منحصر به فردی که بر اساس تصویب نامه شماره ۱۶۱۶۹/ت ۳۹۲۷۱ هـ مورخ ۱۳۸۸/۱/۲۹ به تمامی اشخاص حقوقی اختصاص می یابد.

۴-۱- شماره فراگیر اشخاص خارجی: شماره منحصر به فردی که مطابق تصویب نامه شماره ۱۶۱۷۳/ت/۴۰۲۶۶ هـ مورخ ۱۳۸۸/۱/۲۹ به تمامی اتباع خارجی مرتبط با جمهوری اسلامی ایران توسط پایگاه ملی اطلاعات اتباع خارجی اختصاص می‌یابد.

۵-۱- واحد اطلاعات مالی: واحدی ملی، متمرکز و مستقل که مسئولیت دریافت، تجزیه و تحلیل و ارجاع گزارش‌های معاملات مشکوک به مراجع ذی ربط را به شرح مذکور در ماده ۳۸ آیین‌نامه را بر عهده دارد.

۶-۱- آیین‌نامه: آیین‌نامه اجرایی قانون مبارزه با پولشویی موضوع تصویب نامه شماره ۱۸۱۴۳۴/ت/۴۳۱۸۲ ک مورخ ۱۳۸۸/۹/۱۴ وزیران عضو کارگروه تصویب آیین‌نامه‌های مربوط به قانون مبارزه با پولشویی؛

۷-۱- سقف مقرر: به شرح مندرج در بند ز ماده ۱ آیین‌نامه اجرایی قانون مبارزه با پولشویی؛

۸-۱- وجه نقد: هر گونه مسکوک و اسکناس و انواع چک‌هایی که نقل و انتقال آن‌ها مستند نشده و غیر قابل ردیابی باشد، از قبیل چک‌های عادی در وجه حامل و سایر چک‌هایی که دارنده آن غیر ذینفع اولیه باشد (از قبیل چک‌های پشت نویس شده توسط اشخاص ثالث، انواع چک پول و چک مسافرتی و ایران چک و موارد مشابه).

۹-۱- مشتری (ارباب رجوع):

○ شخص حقیقی یا حقوقی که در موسسه اعتباری دارای حساب بوده و یا به نفع او یا به نمایندگی از سوی او، حساب بانکی به نام وی افتتاح شود؛

○ هر شخص حقیقی یا حقوقی که طرف مقابل موسسه اعتباری (و یا ذینفع یا ذینفعان) در رابطه با دیگر خدمات بانکی و اعتباری است و از ناحیه وی ممکن است ریسک‌های مختلف به ویژه ریسک‌های شهرت و عملیاتی متوجه موسسه اعتباری شود.

ماده ۲- در صورت پرداخت و یا واریز وجوه نقدی بیش از سقف مقرر توسط مشتری، لازم است گزارش واریز وجوه نقد (فرم پیوست) به طور دقیق و کامل توسط وی تکمیل و امضا شده، در اختیار موسسه اعتباری قرار گیرد. در صورتی که مشتری نتواند گزارش مذکور را تکمیل نماید، این گزارش باید توسط کارکنان موسسه اعتباری تکمیل و به تایید مشتری رسانده شود.

تبصره: درج شماره ملی مربوط به اشخاص حقیقی، شناسه ملی اشخاص حقوقی و یا شماره فراگیر اشخاص خارجی (حسب مورد) و نیز توضیحات مشتری در مورد منشاء وجوه نقد پرداختی (بیش از سقف مقرر) توسط وی و علت پرداخت وجوه مذکور به صورت نقد در فرم پیوست الزامی است. لازم است اطلاعات مذکور در مورد تمامی اشخاص مرتبط با تراکنش (واریز کننده، صاحب حساب، ظهرنویسان چک و ...) اخذ شود.

ماده ۳- پس از تکمیل فرم پیوست، کارکنان ذی ربط در موسسه اعتباری باید اطلاعات مندرج در آن را با مدارک شناسایی مشتری - برابر ضوابط مذکور در دستورالعمل چگونگی شناسایی مشتریان موسسه اعتباری - تطبیق داده و سپس اقدام به واریز یا انتقال وجوه مشتری نمایند.

در این رابطه:

- در صورتی که مشتری فرم مذکور را تکمیل نکرد و یا از ارائه اطلاعات جهت تکمیل آن توسط کارکنان ذی ربط در موسسه اعتباری استتکاف نمود، کارکنان موسسه اعتباری وظیفه دارند تا وجوه مذکور را از مشتری پذیرفته؛ لیکن موارد را به قید تسریع به واحد اطلاعات مالی گزارش دهند. در این موارد لازم است ارائه خدمات به مشتری تا رفع ابهام متوقف شود. انجام اقدامات مربوط در این زمینه باید بدون اطلاع مشتری صورت پذیرد.
- در صورت وجود ابهام در صحت اطلاعات و یا مدارک ارائه شده توسط مشتری، کارکنان موسسه اعتباری وظیفه دارند از طریق تحقیق از سایر نظام‌ها و پایگاه‌های اطلاعاتی و نیز استعلام از مراجع قانونی ذی ربط، نسبت به رفع ابهام اقدام نمایند. در این موارد لازم است ارائه خدمات به مشتری تا رفع ابهام متوقف شود. انجام اقدامات مربوط در این زمینه باید بدون اطلاع مشتری صورت پذیرد. چنانچه امکان شناسایی مشتری برای موسسه اعتباری ممکن نباشد ارائه خدمت به وی متوقف خواهد شد. کارکنان ذی ربط در موسسه اعتباری باید دلایل توقف خدمت را در فرم پیوست تکمیل کرده و به مراجع مربوط ارائه نمایند.

○ چنانچه مشخصات ارائه شده از سوی مشتری صحت نداشته و یا کارت ملی وی، توسط کارمند جعلی تشخیص داده شود، موسسه اعتباری موظف است مراتب را بلافاصله به واحد اطلاعات مالی گزارش دهد. در این موارد، ادامه خدمت به مشتری به مدت یک روز کاری به تاخیر می افتد. پس از مدت مذکور و در صورت ارایه حکم مراجع قضایی از سوی واحد اطلاعات مالی به موسسه اعتباری، اقدامات لازم بر اساس آن انجام می پذیرد و در غیر اینصورت، ارایه خدمت به مشتری ادامه پیدا می کند.

ماده ۴- در صورتی که توضیحات مشتری در مورد منشا وجوه نقد بیش از سقف مقرر و علت واریز آن به صورت نقدی، قانع کننده نباشد و یا به دلایل دیگری، ظن به پولشویی و تامین مالی تروریسم وجود داشته باشد متصدی مربوط موظف است علاوه بر ارسال گزارش موضوع این دستورالعمل، نسبت به ارسال گزارش معاملات مشکوک برابر ضوابط مندرج در دستورالعمل «شناسایی معاملات مشکوک و شیوه گزارش دهی» اقدام نماید.

ماده ۵- پس از تکمیل گزارش، متصدی مربوط باید گزارش مذکور را در اختیار مسئول مبارزه با پولشویی شعبه قرار می دهد تا پس از بررسی و جمع بندی اطلاعات مندرج در آن، کلیه گزارش های تکمیل شده را در پایان هر روز، به واحد مبارزه با پولشویی موسسه اعتباری ارسال نماید. یک نسخه از تمامی گزارش های تکمیل شده نیز در شعبه نگهداری می شود.

ماده ۶- واحد مبارزه با پولشویی موسسه اعتباری موظف است پس از دریافت اطلاعات شعب، آن ها را مورد بررسی و طبقه بندی قرار داده؛ تمامی گزارش های دریافتی را همراه با توضیحات تکمیلی، در قالب تعیین شده به واحد اطلاعات مالی و تا پایان همان روز کاری ارسال نماید.

ماده ۷- موسسه اعتباری موظف است مدارک و اطلاعات مربوط به واریز وجوه نقد بیش از سقف مقرر را که هنگام ارائه خدمت به مشتری ثبت و ضبط نموده است حداقل به مدت ۵ سال پس از پایان عملیات نگهداری کند. لازم است نگهداری سوابق به گونه ای باشد که در صورت درخواست مراجع ذیصلاح، اطلاعات در اسرع وقت قابل دسترسی باشد.

ماده ۸- موسسه اعتباری موظف است نرم افزارهای خود را به گونه ای طراحی نماید که علاوه بر ثبت کلیه دریافتها و پرداختهای نقدی در آن، امکان پرداخت وجوه نقد بیش از سقف مقرر به مشتری را غیر ممکن سازد. در صورتی که مشتری بر دریافت وجوه نقد بیش از سقف مقرر اصرار داشت، موسسه اعتباری باید مراتب را به واحد اطلاعات مالی گزارش دهد.

ماده ۹- به منظور اجرای موثر ضوابط مندرج در این دستورالعمل، موسسه اعتباری باید سیستمها و نرم افزارهای لازم را به گونه ای طراحی و اجرا نماید که اطمینان حاصل شود کارکنان موسسه اعتباری، وظایف مربوط را انجام می دهند.

ماده ۱۰- موسسه اعتباری باید نرم افزارهای خود را در زمینه واریز نقدی به گونه ای طراحی نماید که شامل اطلاعات مربوط به نوع و ترکیب وجوه نقد ارایه شده از سوی مشتری به همراه وجه هر یک از آنها باشد به گونه ای که امکان بازسازی تراکنشهای واریز نقدی بیش از سقف مقرر فراهم باشد.

ماده ۱۱- موسسه اعتباری موظف است در هر شعبه، فردی را برای توجیه مشتری در مورد ضرورت گزارش واریز نقدی وجوه بیش از سقف مقرر تعیین نماید تا در صورت استعلام موضوع، مراتب را به شیوه ای مناسب برای آنها توضیح دهد.

این دستورالعمل در ۱۱ ماده و ۲ تبصره در هشتمین جلسه شورای عالی مبارزه با پولشویی مورخ ۱۳۸۹/۱۱/۲۰ به تصویب رسید و از تاریخ ابلاغ، لازم الاجراست.